

Den 2 december frågade GV Stockholm ut ansvariga politiker i Stockholms styrande majoritet, dvs Mirja Räihä (s), Clara Lindblom (v), Ingegerd Akselsson Le Douaron (mp) och Anna Rantala Bonnier (fi). Vi ville veta om maktskiftet spelade någon roll. Ty om man kan se en tydlig skillnad har det viss betydelse vad som sker i Sveriges största kommun.

Partirepresentanterna var nogna med att poängtera att de inte talade för sina partier utan för hela majoritetssamarbetet.

Byggandet ska styras av politiker, sa Mirja Räihä. De gångna åtta åren har initiativ till byggande legat hos byggbolag och det har blivit lite och dyrt, nu ligger det hos oss. Exempelvis har de kommunala bostadsbolagen fått order att bygga mer.

Vi har anslagit 95 miljoner extra till **socialtjänsten**, sa Anna Rantala. Vi ska också säkerställa en långsiktig finansiering för icke vinstdrivande verksamheter via ett partnerskap som i Göteborg.

Vi kommer inte att sälja ut några kommunala **bostäder** sa Clara Lindblom, och vi har sänkt de kommunala bostadsbolagens inkomstkrav till kronofogdens existensminimum, så att färre avvisas som hyresgäster. Vi kommer att starta ny kommunal **hemtjänst** i Älvsjö. Vi ska se till att det blir färre hemtjänstaktörer så att man kan garantera kvaliteten och samordna med vårdkedjorna. Det ska bli mindre detaljreglering i biståndsbedömningen från och med 2017 så att de berättigade får bestämma mer själva – bara ramtid och rambeslut. På lång sikt ska budgeten höjas. Det försök med trygghetsbostäder som finns har inte fungerat för att det är för dyrt, det måste bli billigare.

Villkoren för **skolorna** måste utjämnas sa Ingegerd Akselsson. Skolvalet, som bär störst skuld till segregationen, är en statlig fråga, men vi måste kompensera för ojämlikheten. Rektorerna i problemskolorna ska kunna locka mer kvalificerade lärare genom att ha mer pengar. Men vi ska också utbilda lågutbildade föräldrar så att de kan hjälpa sina barn bättre. Skolsköterskor och kuratorer ska in på alla skolor.

Det har inte märkts så mycket av de 95 miljonerna, sa Anne Marie Strömberg från GV som jobbar inom **socialtjänsten**. Delvis är det bara en kompensation för löneökningar, och dessutom ligger all småbyråkrati kvar på handläggarna så de inte hinner göra sitt jobb. Något politikerna delvis höll med om. Slå larm, uppmanade Anna Rantala som också förordade ett ärendetak, dvs en maxbelastning per handläggare. Vi behöver dra ner på småadministrationen, sa Clara Lindblom. Till stor del beror överbelastningen på arbetslöshet och försäkringskassans stupstock, sa Mirja Räihä; den senare försvinner nu och akassan höjs, det borde ta bort en del.

Peter Emsheimer från GV ville veta mer om hur Stockholms stad ska kompensera för **skolvalets segregationseffekter**. Det är svårt, sa Clara Lindblom och hänvisade till lärarrekyteringar enligt ovan. Mirja Räihä pekade på den ytterligare effekten av vårdnadsbidraget som gjorde att barn med andra språk än svenska inte kommer ut i samhället förrän de blir sju år och ville satsa på att hemspråklärare också får ämneskompetens. För att motverka segregationen kommer staden att ge ett ökat generellt stöd till skolor i områden med långa kunskapsresultat. Resurser som bl a kommer att användas för att anställa flera och skickliga lärare och specialpedagoger. Tyvärr hindrar den nationella politiken med det fria skolvalet, skolpeng, den fria etableringsrätten och vinstdrivande skolor att kraftfulla åtgärder kan tas på kommunal nivå mot skolsegregationen.

Peter Lorentzon från GV undrade hur många utförare inom **äldreomsorgen** som var rimligt och hur man kan sänka antalet. Clara Lindblom pekade på en intern konflikt: om man använder Lagen om upphandling kan man inte ändra något förrän avtalet går ut som kan vara om åtta år, men då kan man å andra sidan göra desto mer. Om man går in för Lagen om valfrihet finns "fri etableringsrätt", men kommunen kan styra en del genom att ställa hårda krav på t.ex. utbildad arbetskraft,

arbetsredskap och arbetslokaler. Kommunen har ännu inte bestämt vad som är bäst. Målet är i alla fall att antalet ska vara så litet att kvaliteten kan följas upp och att vårdkedjan fungerar.

Vi har i alla fall fått bort de mest oseriösa, sa Mirja Räihä. Vi har fått hjälp av socialstyrelsen som kräver arbetskläder, det har fått en del att hoppa av. Vi ska också ställa krav på att de anställda är så

kräver arbetskläder, det har fått en del att hoppa av. Vi ska också ställa krav på att de anställda är så utbildade att vårdcentralerna kan delegera medicinföreskrivning.

Anna Rantala och Ingegerd Akselsson nöjde sig med att instämma.

Hur vill ni främja **icke vinstdrivande** verksamheter, frågade Peter Lorentzon, GV. Och någon annan i publiken undrade hur kommunen kan kolla **utbildningsnivåerna**.

Vi kommer att införa kommunala utförare av hemtjänst i alla stadsdelar, sa Clara Lindblom. Vi kommer också att på olika sätt stödja de kommunala utförarna så att de får en hög kvalitet i sin verksamhet med bra anställningsförhållanden och hög utbildning. Hårdare krav på privata utförare kommer också att kunna minska antalet mindre seriösa privata utförare.

Vi angräps för att vara aggressiva för att vi återinför kommunal äldreomsorg, sa Mirja Räihä.

Partnerskap är en bra idé om det inte blir OPS av det. Men man kan lära av vad andra kommuner gör. Sundsvall har krävt kollektivavtal, de riskerar att bli stämnda för det men det är en risk som är värd att ta.

Och också Anna Rantala förordade att man använder upphandlingarna för att ställa krav.

Chefer drunknar i administrativa detaljer och att arbetsklimatet är dåligt inom Stockholms stad, sa Clara Lindblom, folk vågar inte klaga. Vi försöker lansera en ny personalpolicy genom att få in den i förhandlingarna.

Jan Wiklund från GV undrade hur kommunen skulle få fram tillräcklig mark för att bygga alla sina **40.000 bostäder**. Enligt Boverket är bristen på stadsplanerad sådan största hindret för byggande i Stockholm. Han pekade också på den stora markreserv som funnes runt trafiklederna om man som i Helsingfors graderade ner dessa till vanliga gator.

Vi har samordnat byggandet med en speciellt ansvarig för detta, sa Mirja Räihä. Det ska bli områdesplanering istället för frimärksplanering. Då får man inte bara in bostäder utan också andra verksamheter som behövs. Detta har fattats i åtta år sa hon (men visst var det i full gång redan vid maktskiftet?). Och vi har gott om mark, sa hon med dissande av Boverkets slutsats, Helsingfors erfarenheter är helt irrelevanta för oss.

Ingen av oss är expert på detta, sa Ingegerd Akselsson, men principen är att det ska byggas.

Exempelvis vill vi bygga ihop stadsdelar.

Problemet är att de privata byggarna inte tycker det lönar sig med mindre än 30% vinst, sa Clara Lindblom. Det viktigaste är att de kommunala bostadsbolagen får uppdrag att bygga, de kräver inte samma vinstnivå.

Birgitta Henriksson från GV undrade hur kommunen gör för att få in **miljöhänsynen** i allt den gör, enligt utfästelser. Exempelvis är det ju inte rimligt att man fortfarande tvingas tillföra energi till hus. När vi ger ett företag uppdrag att bygga ska det certifieras enligt olika krav, sa Ingegerd Akselsson. Det är förstås svårare med det som redan är byggt.

Det viktigaste är att bygga för närhet och lokal service, sa Clara Lindblom, med Rinkebys

utveckling som negativt exempel. Och man måste bygga cykelbanor och gångbanor (skilda åt!).

Vilket också Mirja Räihä instämde i medan Anna Rantala betonade underhållet och snöröjningen.

Ingegerd Akselsson förde också fram de nya parkeringsreglerna som bidrar till mindre trafik.

Jan Wiklund från GV undrade hur man ville rädda den lokala servicen, vilket Ingegerd Akselsson främst ville garantera genom att se till att folk har pengar(!).

Vilka var då de punkter de olika majoritetsföreträdarna tyckte att de skilde sig minst från förra majoriteten?

Mirja Räihä pekade på den radikalt olika synen på valfrihet: välja bolag är oviktigt, välja innehåll är viktigt.

Anna Rantala pekade på att man uppmärksammar marginaliserade grupper som t.ex. papperslösa och försöker minska segregationen.

Clara Lindholm pekade på att man är pragmatisk och inte marknadstroende, att man tar politiskt ansvar för att behov blir tillgodosedda.

Ingegerd Akselsson pekade på att människor för henne är medborgare och inte en plånbok.

Några reflexioner:

För mig verkar det som om man har en klar och väl genomtänkt linje när det gäller **äldreomsorg**, men att man när det gäller **skola, bostadsbyggande** och inte minst **miljö** behöver en del hjälp. Exempelvis kan kommunen inte frångå sig ansvaret för att skolval/skolpeng saboterar verksamheten – åtminstone borde Sveriges största kommun kunna protestera offentligt mot att rikspolitikerna låter denna skandal fortsätta, och bilda opinion i frågan. Kommunen har ju *faktiskt* ansvaret enligt lag, och borde kunna skrika högt när den inte kan leva upp till det.

Och det går inte att avvisa Boverket och Helsingfors så lättvindigt som Mirja Räihä gör – särskilt om man tar miljökrav med i beräkningen. Det räcker inte att "det finns mark" att bygga på, marken måste också ligga så att transporterna minimeras. Och det är lite svagt att ansvariga politiker nöjer sig med att fromt hoppas på att lokala centra ska överleva – att de inte gör detta beror ju på att underlaget är för dåligt till följd av hundra år av utspritt, glest och bilberoende byggande, från Gamla Enskede och framåt. Här borde man kunna slå två flugor i en smäll genom att använda bostadsbyggnadsbehovet till att öka underlaget. Att ingen tog möjligheten att påpeka detta tyder på att de inte har tänkt på den saken.

Oron över all småbyråkrati som kommunens anställda måste hålla på med är dock lovande. Här borde vi kunna bidra med exempel på sådan som kan rensas bort. För som t.ex. Anders Forssell och Anders Ivarsson Westerberg, samt Jonas Söderström, har visat är mycken administration helt onödig och beror på att chefer vill ha total makt. Detta borde politiker kunna utmana. Det är ju ändå dom som är chefernas chefer.

Jan Wiklund
